

УДК 7.012: 721:747(043.2)

Блажієвська Наталія Ігорівна¹,
старший викладач

Національний авіаційний університет, Україна

E-mail: dps.natalia@gmail.com

ЕТАПИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЕКТУВАННЯ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ

Анотація: У статті проаналізовані особливі задачі для різних стадій розробки проектів архітектурних інтер'єрів в реальному і в навчальному проектуванні: завдання на проектування, релевантна угода, концептуальне моделювання, структурне моделювання, презентація, обговорення та погодження проекту, реклама та реалізація об'єкту.

Спеціальна увага приділена передпроектним дослідженням вимог замовника до проекту.

На прикладах студентських робіт продемонстровані засоби презентації результатів кожного етапу навчальних розробок, відповідних стадіям проекту: завдання на проектування, дошка настрою, клаузура, ескіз, презентація, рекламний буклет.

Засоби презентації використовують сучасні технології моделювання, візуалізації та виробництва і можуть бути рекомендовані для реального проектування.

Ключові слова: дизайн інтер'єрів, дошка настрою, проектування, релевантна угода, концептуальне моделювання, структурне моделювання, презентація.

Постановка проблеми. В світовій практиці означені стадії проектування архітектурних об'єктів, які є обов'язковими і для розробки інтер'єрів. Для означених стадій регламентовані склад та зміст документації проектів нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту. Але сучасні умови конкуренції потребують акцентування індивідуальних характеристик та якостей об'єкту. Впізнаваність стає метою проектування. Для промислових та громадських інтер'єрів

¹ © Блажієвська Н.І.

фірмовий стиль є основою планувального та художнього рішення. В приватних інтер'єрах поширюється тенденція персоніфікації простору, відповідно індивідуальним вподобанням та стилю життя користувача. Ці фактори призводять до коригування процесу проектування. Художньо-образна концепція, що підкреслює особливості об'єкту, є основою тендерного вибору проекту для подальшої розробки та реалізації. Таким чином, передпроектні та ескізний проект – початкові стадії роботи, набувають переважного значення в процесі залучення інвестиції. Це вимагає нових методів розробки та презентації результатів роботи. Поширення новітніх тенденції відбувається в практиці проектування і потребує наукового дослідження, відображення в методичних та нормативних документах.

На кожному етапі проектування вирішуються конкретні задачі, які потребують обговорення та погодження результатів, а відтак - певних засобів демонстрації розробок. Новітні технології впливають на процеси роботи, спілкування та навчання. У зв'язку з цим актуальним є дослідження провідних тенденцій сучасного проектування та засобів їх презентації а також питання відповідної професійної підготовки фахівців дизайну.

Аналіз останніх досліджень. Державними нормативними документами України [1], встановлені та затверджені стадії проектування, залежно від складності об'єкту. В наукових дослідженнях [2] показана важливість та структура контакту замовника та дизайнера для утворення фірмового стилю та розвитку брэнда. В завданнях спеціалізованих навчальних закладів архітектури та дизайну [3, 4] апробовані використання різних наукових та практичних методів формування образної концепції об'єктів.

Формулювання цілей статті. Визначити етапи навчального проектування в професійній підготовці фахівців дизайну інтер'єру

Основна частина. Відповідно Державним нормам в Україні діють наступні стадії проектування: техніко-економічне обґрунтування (ТЕО); техніко-економічний розрахунок (ТЕР); ескізний проект (ЕП); проект (П); робочий проект (РП); робоча

документація (Р). Стадійність може корегуватись залежно від складності об'єкту (скорочуватись). Нормами визначені необхідні текстові та графічні матеріали, відповідно кожній стадії проекту. Акцент вимог зосереджений на проблемах безпеки та екології, інженерно-технологічних та економічних питаннях.

Але адекватність проекту очікуванням замовника, його відповідність статусу, особливим функціональним вимогам, стильовим вподобанням тощо, лишаються на розсуд замовника та розробника. Кожний клієнт, звертаючись до проектувальника, намагається виділити свій об'єкт з кола йому подібних. Індивідуальність є важелем реклами і одним з головних факторів успішності бізнесу. В житловому будівництві саме індивідуальний підхід здатний створити комфорт та умови розвитку особистості. На перших етапах роботи - в передпроектних пропозиціях та в ескізному проекті мають бути виявлені та узгоджені основні засади персоніфікації об'єкту, характерна концепція, що стане основою формоутворення та опорядження. Вимоги клієнта мають бути ілюстровані аналогами – прикладами з інших реалізованих об'єктів, виробами відомих брендів. Аналоги мають бути обговорені та погоджені, що забезпечить тотожність статусу та художнього образу об'єкта в розумінні замовника та проектувальника.

Релевантність проекту – відповідність очікуванням – головна задача початкових стадій роботи, від якої залежить її загальний успіх.

Індивідуальний художній образ об'єкту базується на вподобаннях замовника та проектувальника і створюється на основі альтернативного формоутворення сталих елементів дизайну. Прототипом нової форми може бути випадковий предмет, емоційно чи функціонально пов'язаний з темою роботи.

Так в кафе легкої екологічної їжі з'являються люстри-хмаринки, тонкі та легкі стінові панелі, подібні пелюсткам квітів. Вироби дизайну можуть мати безліч варіантів композицій модульних елементів аналогічно природним системам. Освідомлення важливості творчого пошуку, навички

та методи розвиваються в процесі підготовки фахівців архітектури та дизайну. Студенти навчаються послідовному процесу пошуку, розробки ідеї, презентації та втілення творчого задуму. В роботі студента ECOLE SPECIALE D'ARCHITECTURE кришталик льоду – крижинка – льодовий наст замерзлого озера стали прототипом дизайну комплекту виробів: точкового світильника – люстри – системи модульного освітлення.

На рис.1 представлена креативна дошка настрою (mood board) - презентація художньо-образної концепції автора.

Рис. 1. Приклад дошки настрою, яка створена з використанням комп'ютерних технологій. Ecole Speciale d'Architecture

Рис. 2. Приклад модульного завдання з проектування елемента інтер'єру. Ecole Speciale d'Architecture.

Подальша розробка - виконання модульного завдання. Завдання передбачає розробку конструктивної схеми об'єкту з комплектом відповідних креслень, візуалізацію, підбір матеріалів та опис потенційної сфери використання виробу. Модульне завдання є спрощеним аналогом реального проектування на стадії ескізний проект.

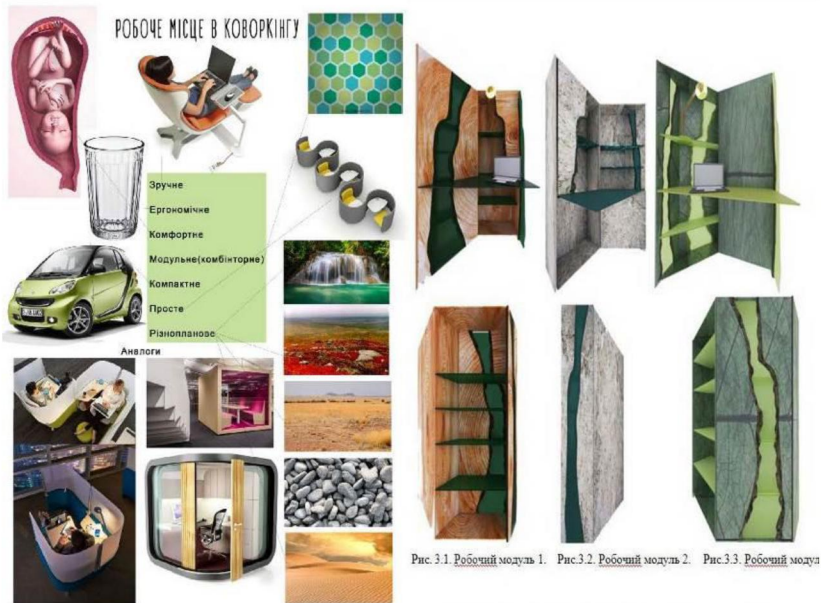

Рис. 3. Приклад студентської розробки релевантної дошки настрою та ескізного проекту робочого місця коворкінгу, ст.Луганцева Д., кафедра дизайну інтер'єру, НАУ

Використання авторських елементів наповнення інтер'єрів забезпечує оригінальний образ об'єкта, що може стати візитівкою персони, фірми, бренда, тощо ...

Кожна стадія проекту потребує відповідних засобів показу результатів проведеної роботи : вербальних та віртуальних презентацій, комплектів креслень, графічних зображень та макетів, моделей різного формату, залежно від задач та обставин.

Рис. 4. Приклад дипломної роботи ОКР «Бакалавр, ст. Луганцева Д., кафедра дизайну інтер'єру, НАУ

Таким чином процес навчального проектування в міжнародній практиці підготовки фахівців архітектури та дизайну є моделлю виконання стадії ескізний проект реального проектування. Він відтворює умови, етапи та задачі роботи, знайомить з засобами презентації і відповідає сучасним технічним та соціальним вимогам.

Для авторських розробок елементів інтер'єру та виробів промдизайну застосовується практика виготовлення презентаційної моделі в масштабі або пілотного виробу в матеріалі. В такий спосіб створюється нагода в подальшому використовувати найкращі роботи як проекти для інвестицій, доопрацювання та запуску у виробництво. Така можливість підвищує привабливість навчання, сприяє розвитку комунікації фахівців різних галузей.

Таблиця 1

Етапи та задачі розробки об'єкту дизайну

Етап розробки/стадія проекту	Задача
1. Передпроектний аналіз	1.1. Формулювання проектного завдання 1.2. Релевантна угода замовника та проектувальника
2. Концепція	2.1. Функціональна концепція 2.2. Художньо-образна концепція
3. Ескізний проект	3.1. Функціональна структура 3.2. Конструктивна структура 3.3. Художня композиція об'єкта
4. Пошукова модель	4.1. Перевірка означених якостей об'єкта: конструктивних, технологічних, функціональних, композиційних тощо.
5. Погодження об'єкта	5.1. Презентація, публічне обговорення, погодження об'єкта
6. Рекламна програма об'єкта	6.1. Залучення інвестиція для реалізації об'єкта 6.2. Продаж або програма впровадження та розвитку об'єкта

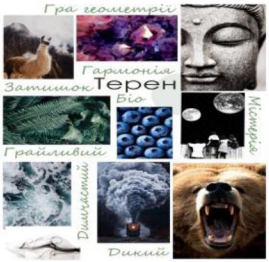
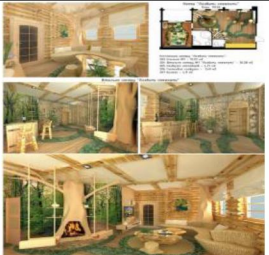

Таблиця 2

Засоби презентації етапів розробки об'єкту дизайну

Засоби презентації	Етап розробки об'єкту
– Релевантна дошка настрою (Relevant mood board)	1. Передпроектний аналіз Формулювання проектного завдання. Релевантна угода замовника та проектувальника.
– Клаузура, креативна дошка настрою (Creative mood board)	2. Концепція Функціональна концепція Художньо-образна концепція
– Пошуковий макет, робоча модель	3. Пошукова модель
– Проект: комплект креслень та візуалізація об'єкту	4. Проект (різні стадії) Функціональна структура Конструктивна структура Художня композиція об'єкта
– Візуалізація об'єкту, макет, модель, пілотний виріб	5. Презентація, погодження
– Плакат, буклет, листівка, відеоролик (Advertising mood board)	6. Реклама, реалізація

Таблиця 3

Приклади презентації розробки об'єкту дизайну в навчальному проектуванні

Засоби презентації	Приклади студентських розробок
1 – Релевантна дошка настрою (Relevant mood board)	2
– Клаузура, креативна дошка настрою (Creative mood board)	
– Ескізний проект (диплом): комплект креслень та візуалізація об'єкту	
– Макет, модель (пошукові) – Макет, модель (презентаційні), пілотний виріб	

1	2
— Рекламна листівка/плакат об'єкту	

Висновки. На основі аналізу процесу навчального проектування в професійній підготовці фахівців дизайну інтер'єру виділені етапи розробки: передпроектний аналіз, концепція, ескізний проект, пошукова модель, погодження об'єкта, рекламна програма об'єкта.

Перспективи подальшого дослідження. Дослідження можуть бути розвинуті з метою створення систематизованої методики навчального проектування дизайну інтер'єрів.

Література

1. ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво. Київ. Мінрегіон України, 2014
2. In silico design. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://insilicodesign.wordpress.com/live-studio/> дата доступу: 20.05.2017. – заголовок з екрану.
3. Гусова Д.Т. Формирование и развитие брэнда модной одежды в контексте проектной культуры и искусства. Диссертация на соискание ученой степени кандидата искусствоведения: 17.00.06 / Гусова Дзерасса Таймуразовна, Московский Государственный Университет дизайна и технологии. – М., 2016. – 245 с. - Режим доступу: <http://www.mgudt.ru/aspirantura/files/defence/GusovaDT> – дата доступу: 10.03.2016. – заголовок з екрану

Аннотація

Блажиевская Н.И. Этапы учебного проектирования в профессиональной подготовке специалистов дизайна интерьеров. В статье проанализированы особые задачи для различных стадий разработки проектов архитектурных интерьеров в реальном и в

учебном проектировании: задание на проектирование, релевантное соглашение, концептуальное моделирование, структурное моделирование, презентация, обсуждение и согласование проекта, реклама и реализация объекта.

Специальное внимание уделено предпроектному исследованию требований заказчика к проекту.

На примерах студенческих работ продемонстрированы средства презентации результатов каждого этапа учебных разработок, соответствующих стадиям проекта: задание на проектирование, доска настроения, клаузура, эскиз, презентация, рекламный буклет.

Средства презентации используют современные технологии моделирования, визуализации и производства и могут быть рекомендованы для реального проектирования.

Ключевые слова: дизайн интерьеров, доска настроения, проектирование, релевантное соглашение, концептуальное моделирование, структурное моделирование, презентация..

Abstract

Blazhiyevska N.I. Stages of educational design in the professional training of interior design specialists. Special tasks for various stages of designing architectural interiors in real and in educational design are analyzed in the article: design assignment, relevant agreement, conceptual modeling, structural modeling, presentation, discussion and coordination of the project, advertising and realization of the object.

Special attention is paid to the pre-project research of the customer's requirements for the project.

Examples of student work demonstrate the means of presenting the results of each stage of educational development that correspond to the stages of the project: a design task, a mood board, a clause, a sketch, a presentation, an advertising booklet.

Presentation tools use modern modeling, visualization and production technologies and can be recommended for real design.

Keywords: interior design, mood board, design, relevant agreement, conceptual design, structural design, presentation.

Стаття надійшла в редакцію 18.04.2017 р.